

2010 / 054 pas

ONTVANGEN 03 SEP. 2010

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
t.a.v. Prof. dr. A.D.D. Wisman
voorzitter College van Bestuur
Postbus 1520
3500 BM UTRECHT

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.minocw.nl

Contactpersoon

Onze referentie
229011

Uw brief van
12 juli 2010

Uw referentie
100406

Bijlagen
2

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum - 2 SEP 2010
Betreft Masteropleiding interieurarchitectuur

Geachte heer Wisman,

Met uw brief van 12 juli 2010, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 16 juli 2010, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Interieurarchitectuur als bekostigde tweejarige hbo-masteropleiding te verzorgen in Utrecht. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij aangegeven dat zij, gezien de voorgeschiedenis die ook blijkt uit alle bijgevoegde stukken en de bestuurlijke afspraken in het voortraject, afziet van een advies en deze aanvraag ter beoordeling aan mij overlaat. Met begrip voor dit standpunt vanwege de genoemde voorgeschiedenis, treft u hierbij mijn besluit op uw aanvraag aan.

Besluit

Gelet op het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs, heb ik besloten om in te stemmen met uw voornemen om de tweejarige voltijdse hbo-masteropleiding Interieurarchitectuur te verzorgen te Utrecht, met inachtneming van de bestuurlijke afspraken over (onder meer) het maximum aantal inschrijvingen en de monitoring en evaluatie van de opleidingen, zoals vastgesteld bij bijgevoegde brief inclusief bijlage, van 9 juli 2010, kenmerk HO&S/BL/220084.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor het advies is gelegen in artikel 7.3a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 leidraad geweest voor mijn afwegingen. Dit beoordelingskader is als bijlage bijgevoegd. Tevens is bij de beoordeling mijn hiervoor genoemde brief inclusief bijlage van 9 juli 2010 betrokken.

Ten geleide

De aanvraag maakt deel uit van een zevental tegelijk ingediende aanvragen voor aanmerking (bekostiging) van de hbo-master Interieur Architectuur. Het gaat om de volgende aanvragen:

<i>Instelling</i>	<i>Aangevraagde vestigingsplaats</i>
ArtEZ	Arnhem
Avans hogeschool	Breda
Gerrit Rietveld academie	Amsterdam
<i>Hogeschool Rotterdam</i>	<i>Rotterdam</i>
Hogeschool van Beeldende Kunsten Muziek en Dans	Den Haag
Hogeschool voor de Kunsten	Utrecht
Hogeschool Zuyd	Maastricht

De NVAO heeft ten aanzien van alle hiervoor genoemde aanvragen een positief besluit Toets Nieuwe Opleiding afgegeven.

De aanvraag van de Hogeschool Rotterdam betreft een naar het oordeel van de NVAO planningsneutrale conversie van de reeds bekostigde hbo-masteropleiding Interior Architecture & Retail Design.

De Hanzehogeschool Groningen wenst eerst in 2011 de opleiding te starten. Deze doelmatigheidsaanvraag volgt op een later tijdstip.

Motivering

Volgens voorwaarde a van artikel 4.2 lid 1 van de Beleidsregel moet de aanvraag voldoen aan de voorwaarden genoemd in artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel. Aanvrager heeft een onderbouwd beroep gedaan op alle voorwaarden van artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel. Daarnaast heeft aanvrager een beroep gedaan op voorwaarde b en c van artikel 4.2 lid 1. De aanvraag is conform artikel 4.2 lid 2 van de Beleidsregel in samenhang met de andere voorliggende zes aanvragen beoordeeld.

Beoordeling voorwaarde a artikel 4.1 lid 1 Beleidsregel

Met de aanvrager ben ik van mening dat het beroep binnenhuisarchitect, waar de masteropleiding Interieurarchitectuur zich op richt, een bestaand beroep is. Interieurarchitecten worden in het initieel onderwijs al enige jaren opgeleid via een afstudeertraject dat veelal binnen de hbo-bachelor Vormgeving is ingebed. Daarnaast bestaat er in Rotterdam per 1-1-2009 een hbo-master *Interior Architecture & Retail Design*. Er is dus geen sprake van een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen. Vastgesteld kan worden dat er sprake is van een verzwaring van de opleidingseis, met het oogmerk een kwaliteitsversterking van het bestaande beroep van binnenhuisarchitectuur te bewerkstelligen.

De opleiding speelt naar mijn oordeel niet in op nieuwe (wetenschappelijke) ontwikkelingen in innovatieve sectoren. Daarvoor is vereist dat vaststaat dat deze opleiding van groot belang is voor de uitbouw van de Nederlandse kennissamenleving in de zin dat zij een doorslaggevende rol speelt bij de

versterking van de innovatiekracht. Nu hier ook geen sprake van is voldoet de aanvraag naar mijn oordeel niet aan voorwaarde a van artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde b artikel 4.1 lid 1 Beleidsregel

Ter beoordeling van voorwaarde b is van belang de recente wijziging op de Wet op de architectentitel (*Kamerstukken II* 2008-09, 32 016, nr. 3; hierna verkort aangehaald als: *Wat*) die in 2006 is geïnstigeerd door de Rijksbouwmeester. Dit traject wordt vanuit mijn ministerie al gedurende enkele jaren nauwgezet begeleid. Uit de Memorie van Toelichting bij de wijziging van de *Wat* blijkt de noodzaak tot het scheppen van waarborgen voor vakbekwame beroepsuitoefening van architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten ter bevordering van de kwaliteit van de gebouwde omgeving en het landschap. Er is daarmee naar mijn oordeel sprake van een door de Rijksoverheid gewenste ontwikkeling in het opleidingsaanbod: Nederland sluit tot op heden op dit gebied onvoldoende aan bij Europese wet- en regelgeving. Deze wijziging van de *Wat* vloeit voort uit een bijzondere verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid voor de beroepsbeoefening op dat terrein. Gelet op het voorgaande en de landelijk afgesproken capaciteitsverdeling, conform mijn brief van 9 juli 2010 ben ik van mening dat onderhavig voornemen bijdraagt aan een door de Rijksoverheid erkende behoefte. De aanvraag voldoet aan voorwaarde b van artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde c artikel 4.1 lid 1 Beleidsregel

Zoals aanvrager zelf aangeeft zijn er geen bestuurlijke afspraken gemaakt met de Minister om in deze regio bepaalde gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen. Gelet op het feit dat de opleiding niet gevestigd is in een landsdeel waarover afspraken met de Minister zijn gemaakt constateer ik dat de aanvraag niet voldoet aan voorwaarde c van artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde d artikel 4.1 lid 1 Beleidsregel

Mede in het licht van de reeds aangehaalde bestuurlijke afspraken is mijn oordeel dat onderhavige aanvraag voldoet aan voorwaarde d van artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel. Daarbij is het volgende overwogen:

- er ligt een gedegen arbeidsmarktonderzoek ten grondslag aan de berekende landelijke opleidingscapaciteit;
- de doorberekening van de landelijke opleidingscapaciteit naar de fixus per instelling is naar mijn mening redelijk en zorgt voor een goede spreiding over het land. Door de fixus van 18 studenten per instelling tot en met het studiejaar 2013-2014 worden naar verwachting nadelige arbeidsmarkteffecten voor afgestudeerden van deze opleiding zoveel mogelijk beperkt;
- de acht instellingen die de opleiding interieurarchitectuur aan gaan bieden worden vastgelegd in de nadere regeling op de *Wat*. Deze acht instellingen hebben hierover afgestemd, conform de doelstelling van de Beleidsregel;
- de ontwikkeling van deze opleiding wordt over 2 jaar gemonitord en over 4 jaar geëvalueerd.

Beoordeling voorwaarde e artikel 4.1 lid 1 Beleidsregel

Naar mijn oordeel is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur in voldoende mate verzekerd. Daarbij is in aanmerking genomen dat er bij de opleiding sprake is van blijvende betrokkenheid van

diverse organisaties in en om de Utrechtse regio. De instelling onderhoudt nauwe relaties met het werkveld. Zo is er onder meer sprake van een alliantie met Architectencentrum Aorta en de organisatie van Utrecht Manifest en de Pastoefabriek. Bij de opleiding is een drietal lectoraten betrokken: het lectoraat kunst en techniek, het lectoraat kunst en economie en het lectoraat artistiek onderzoek.

De aanvraag voldoet aan voorwaarde e van artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel.

Ik stel vast dat met het voldoen aan voorwaarde b, d en e van artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel wordt voldaan aan artikel 4.2 lid 1 voorwaarde a.

Beoordeling voorwaarde b artikel 4.2 Beleidsregel: onvoldoende bereidheid in de samenleving tot investering

Gezien door de overheid geïnitieerde verhoging van het kwalificatieniveau van de opleidingen en mijn bereidheid hiervoor conform de eerder in deze brief aangehaalde bestuurlijke afspraken hierover bekostigingsverantwoordelijkheid te dragen, voldoet de aanvraag naar mijn oordeel aan voorwaarde b van artikel 4.2 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde c artikel 4.2 Beleidsregel: aantoonbare behoefte arbeidsmarkt en afnemend beroepenveld

Met het rapport *Naar een masteropleiding Interieurarchitectuur in Nederland*, in 2008 uitgebracht door het Platform Interieurarchitectuur, is aangetoond dat zowel op de arbeidsmarkt als bij het afnemend beroepenveld behoefte bestaat aan de opleiding. Er is sprake van een kwalitatief en kwantitatief significante behoefte, welke door het afnemend beroepenveld wordt onderschreven. Aan voorwaarde c van artikel 4.2 lid 1 van de Beleidsregel wordt derhalve eveneens voldaan.

Concluderend constateer ik dat de aanvraag voldoet aan voorwaarde a, b en c van artikel 4.2 lid 1 van de Beleidsregel.

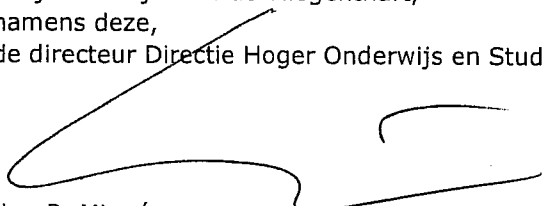
Croho-procedure

De registratie van de masteropleiding interieurarchitectuur kunt u thans in het Croho laten doorvoeren onder overlegging van dit besluit. Dit besluit blijft tien maanden geldig.

Een afschrift van deze brief is verstuurd aan de NVAO, de CDHO, de HBO-raad en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

Met vriendelijke groet,

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,
namens deze,
de directeur Directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor het advies is gelegen in artikel 7.3a van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen: de Beleidsregel, als leidraad gediend.

Op grond van artikel 4.2 van de Beleidsregel wordt een hbo-masteropleiding als initieel aangemerkt, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de opleiding voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel;
- b. het gaat om een opleiding waarvoor aantoonbaar geen of onvoldoende bereidheid in de samenleving bestaat om daarin te investeren en die zonder overheidsfinanciering niet wordt aangeboden of waarvan zonder overheidsfinanciering onvoldoende gebruik wordt gemaakt en
- c. de behoefte op de arbeidsmarkt en de behoefte van het afnemend beroepenveld zijn ten genoegen van de Minister objectief vaststelbaar en aannemelijk gemaakt.

Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 lid 1 van de Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel nadelige effecten, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig nadelige effecten, voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.